

תקנות הגנת הצרכן (אחריות ושירות לאחר מכירה) (מעלית ומעלון), התשע"ז – 2017

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 5, 18א, ו – 37 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981¹, בהתייעצות עם הממונה ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

1. הגדרות

בתקנות אלה –

"בודק מוסמך" – כמשמעו בפקודת הבטיחות בעבודה², ואשר הוסמך על ידי מפקח העבודה הראשי לצורך בדיקת מעליות;

"מעלון" – מיתקן המיועד לשמש לתנועת בני אדם עם מוגבלות פיזית, בכיסא גלגלים או בלעדיו, בין רבדים קבועים, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך או במקביל לגרם המדרגות ותנועתו מוגבלת על ידי מכוון;

"מעלית" – מיתקן המיועד לתנועת בני אדם או טובין בין רבדים קבועים, אשר לו תא או דוכן הנע במסלול מאונך או כמעט מאונך ותנועתו מוגבלת על ידי מכוון;

"נציגות הבית המשותף" – כמשמעותה בסעיפים 65-67 לחוק המקרקעין³;

"שירות מעלית" – ביצוע של כל אחת מהפעולות הבאות, בקשר למעלית או מעלון:

 - (1) התקנה או הרכבה;
 - (2) מתן שירות אחזקה שוטף ובכלל זה טיפול מונע, וביצוע כל פעולה אחרת לרבות חילוץ, והכל לשם החזקת המעלית במצב תקין ובטוח או לשם הבטחת שלומם של המשתמשים במעלית.
2. אחריות מתקין לביצוע תיקונים ואספקת חלקי חילוף

מתקין מעלית או מתקין מעלון, יתקן בעצמו או באמצעות אחר מטעמו, כל קלקול שנתגלה במעלית או במעלון, במשך שנה וללא תמורה (להלן שנת האחריות); נדרש במסגרת שנת האחריות לספק חלקי חילוף למעלית או למעלון, יסופקו חלקי החילוף, לרבות ביצוע ההחלפה, ללא תמורה; חלקי החילוף בשנת האחריות יהיו מקוריים וחדשים.
3. תנאים לגביית תשלום

על אף האמור בתקנה 2 רשאי מתקין מעלית או מעלון לדרוש תמורה בעד תיקון שביצע, לרבות החלפת חלק, אם הוכיח, לפי ביצוע התיקון או ההחלפה, שהקלקול בהם נגרם כתוצאה מאחת הסיבות שלהלן; לא יחל

¹ ס"ח התשמ"א עמ', 248, ס"ח תש"ס, עמ' 201
² דיני מדינת ישראל [נוסח חדש] מס' 16, עמ' 337
³ ס"ח התשכ"ט, עמ' 259

המתקין בביצוע התיקון אלא לאחר אישור נציגות הבית המשותף :

- (1) כוח עליון שהתרחש לאחר תחילת שנת האחריות;
 - (2) רשלנות או זדון של הצרכן או שימוש בניגוד להוראות השימוש ובלבד שהוראות השימוש סבירות בנסיבות העניין;
 - (3) תיקון שנעשה שלא בידי מתקין לפי העניין.
-
- | | | |
|------|-----------------------------------|---|
| 4. | אחריות מתקין למתן שירותי מעלית | מתקין מעלית או מעלון, ייתן שירותי מעלית שוטפים במהלך שנת האחריות, ללא תמורה. |
|
 | | |
| 5. | תחילת חיובי המתקין | <p>(א) שנת האחריות לגבי מעלית, תחל במועד מסירת המעלית לנציגות של יותר מדייר אחד, ובלבד שניתן אישור בודק מוסמך המאשר את השימוש במעלית;</p> <p>(ב) שנת האחריות לגבי מעלון תחל עם סיום התקנת המעלון, באופן המאפשר לצרכן שימוש בו ובלבד שניתן אישור בודק מוסמך המאשר את השימוש במעלון;</p> <p>(ג) דרש מתקין מעלית או מעלון חובת הדרכה לפני שימוש, תחל תקופת האחריות במועד סיום ההדרכה ובלבד שעד מועד תחילת ההדרכה, ניתן אישור בודק מוסמך המאשר את השימוש במעלית ומעלון.</p> |
|
 | | |
| 6. | מועדים לביצוע התיקונים | מתקין מעלית או מעלון יתקן כל קלקול המונע את השימוש במעלית או במעלון באופן מידי ממועד הפניה וכן באופן רציף. |
|
 | | |
| 7. | אספקת חלקי חילוף שלא בשנת האחריות | <p>(א) מתקין מעלית או מעלון יספק לנותן השירותים מטעם נציגות הבית המשותף, כל חלק חילוף המשמש לשם מתן שירות מעלית שאותה הוא התקין, כל זמן שהוא מספק שירות למעלית מדגם דומה; הוראה זו תחול גם על מעלון בשינויים המחויבים;</p> <p>(ב) לא יקבע מתקין מעלית או מעלון תנאים שונים לאספקת חלקי חילוף, לרבות בעניין המחיר וזמן האספקה, עבור עסקאות דומות, על בסיס זהות הלקוח וזהות נותן השירות למעלית או למעלון עבורם נדרשים החלקים.</p> |

- מתן תיעוד
לגבי תיקון
ושירות 8. (א) מתקין או נותן שירות מעלית יתעד כל שירות שסופק על-ידו, ובכלל זה אופי התקלה שתוקנה, אופי ומועד מתן השירות וחלקי החילוף שהחליף במעלית במהלך שנת האחריות או במהלך תקופת החוזה; התיעוד יועמד לנציגות הבית המשותף על-פי דרישה וללא תשלום, ולמשך 7 שנים לפחות, למעט לאחר תום החוזה למתן השירות למעלית ובלבד שבתום החוזה מסר המתקין לנציגות הבית המשותף את מלוא התיעוד כאמור.
- (ב) תיקן המתקין קלקול במעלון או ביצע החלפה של חלק בו, בשנת האחריות, ימסור לצרכן אישור בכתב שבו תפורט מהות התיקון או מהות ההחלפה, לפי העניין.
- חובת
עריכת
חוזה בכתב 9. (א) מתקין מעלית ומעלון או נותן שירות למעלית יערוך חוזה בכתב עם נציגות הבית המשותף ויציין בו את תנאי השירות למעלית, לפי העניין (להלן – חוזה שירות).
- (ב) חוזה השירות הראשון עם המתקין לא יעלה על תקופת האחריות כפי שנקבע בתקנות אלה.
- תחילה
ותחולה 10. (א) תחילתן של תקנות אלה חודשיים מיום פרסומן והן יחולו על התקנת מעלית ומעלון מיום התחילה.

_____ התשע"ז (_____) 2017
חמ 3-4728

אלי כהן

שר הכלכלה והתעשייה

דברי הסבר

במסגרת מדיניות הממשלה לפעול לניתוק זיקה של חקיקה מהכרזה על מצב חירום, מוצע להחליף את צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (התקנת מעליות ומתן שירות למעליות), תשמ"ד-1984 (להלן – צו הפיקוח), בכל הנוגע לאחריות ושירות לאחר התקנה. על פי התקנות, מקום בו נתגלה קלקול או ליקוי תקום חובה על המתקין לתקן את הקלקול או הליקוי, במשך תקופה של שנה ללא תשלום. חובה זו תחול אך ורק ביחס למעליות ומעלונים בהם עושה שימוש צרכן לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981. תקנות אלה גם קובעות כי שירות האחזקה השוטף למעלית אשר המתקין מחויב לתיתו מכוח הדין, יינתן במסגרת שנת האחריות כאמור לעיל, ללא תמורה.

יתרה מכך, שוק המעליות מורכב משני מקטעים: האחד, שיווק והתקנה והשני, אחזקה שוטפת. בעבר, ניתן היה להתקין מעלית בחברה מסוימת, ולרכוש שירותי אחזקה ותיקונים מחברות אחרות. הדבר הבטיח שוק תחרותי השומר על רמת מחירים נמוכה ורמת שירות גבוהה. בשנים האחרונות, לאור ההתפתחות הטכנולוגית והבניינים הגבוהים שנבנים, המעליות הפכו למוצר מורכב ומסובך יותר. למעליות החדשות ישנה מערכת חשמלית ולוח בקרה אלקטרוני אשר אינם גנריים ושונים ממעלית למעלית. במרבית המעליות החדשות, לא ניתן להחליף נותן שירות אחד באחר. הדבר מאפשר למתקין המעלית לגבות מחיר גבוה עבור האחזקה ושירות התיקונים. אחת ממטרות התקנות היא להקל על כניסת מתחרים לשוק האחזקה, באופן של חיוב המתקין לספק חלקי חילוף לנציגות הבית המשותף, בכל זמן שהוא מספק שירות למעלית דומה ואף אם נציגות הבית כבר אינה לקוחה שלו וכן ללא הפליה במחיר בינם לבין לקוחותיו.

תקנה 2 – מוצע לקבוע הוראה המחייבת מתקין מעלית או מעלון לתקן כל קלקול במשך שנה (שנת האחריות), לרבות הספקת חלקי חילוף מקוריים וחדשים למעלית או למעלון ללא תמורה.

תקנה 3 – מוצע לקבוע מקרים בהם הצרכן יחויב בתשלום בגין תיקון/החלפה.

תקנה 4 – מוצע לקבוע כי המתקין ייתן שירותי תחזוקה שוטפים למעלית או למעלון המחייבים מהיותו של המוצר מוצר בטיחותי, במהלך שנה וללא תמורה. מטרת התקנה לקבוע חובת מתן שירות תחזוקה ללא תמורה בתקופה המקבילה לשנת האחריות. יוער כי על פי צו הפיקוח קיימת חובה זו לתקופה של חצי שנה בלבד ותקנה זו מאריכה את התקופה לחצי שנה נוספת.

תקנה 5 – קובעת הוראות לגבי תחילת חיובי המתקין כלומר ממתי מתחילה שנת האחריות – מיום מסירת המעלית לנציגות של יותר מדייר אחד ומהיום בו הסתיימה התקנת מעלון.

תקנה 6 – מציעה לקבוע מועדים לביצוע תיקונים ולפיה ככל שהמעלית או המעלון מושבתים, יש חובה לתקן באופן מידי ורציף.

תקנה 7 – קובעת כי המתקין יספק למעלית או מעלון כל חלק חילוף שנדרש לשם מתן שירות למעלית, גם לאחר תום תקופת האחריות וכל זמן שהוא מספק שירות למעלית מדגם דומה. כמו כן, לא יקבע תנאים שונים לאספקת חלקי חילוף לרבות בעניין המחיר וזמן האספקה. מטרת ההוראה לאפשר תחרות בין מתקינים לבין נותני שירותים כפי שהוסבר לעיל.

תקנה 8 – מוצע כי המתקין מעלית יתעד כל שירות שסופק על ידו. כמו כן, התייעוד יועמד לרשות נציגות הבית המשותף ללא תשלום ועל פי דרישה. חובה זו לא תחום לאחר תום ההתקשרות בניהם ובלבד שהמתקין מסר את כל המידע לנציגות במועד סיום החוזה.

תקנה 9 – עוסקת בחובת עריכת חוזה בכתב לגבי שירות התחזוקה למעלית. כדי למנוע חוזים ארוכי טווח על ידי המתקין, נקבע כי החוזה הראשון לא יעלה על משך תקופת האחריות קרי, שנה.